

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İZMİR VALİLİĞİ YATIRIM İZLEME VE KOORDİNASYON BAŞKANLIĞI

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7.	DENETİM BULGULARI	10
8.	EKLER.....	16

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Bilgileri Tablosu.....	3
Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Dağılımı	5
Tablo 3: 2019 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Dağılımı	6

KISALTMALAR

KBS : Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi

KHK : Kanun Hükmünde Kararname

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi

YİKOB: Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Başkanlığa Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması
2. Kamu Kurumlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması
3. Kültür Varlıkları Katkı Paylarının Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının Kullanılmaması
2. Kurumun Uzun Vadeli Alınan Depozito ve Teminatlara İlişkin Muhasebe Kaydının Yapılmaması
3. Vadeli Hesaplardan Elde Edilen Faiz Gelirinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu İle İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'a 6360 sayılı Kanun'un 34'üncü maddesi ile eklenen "Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı" başlıklı 28/A maddesi ile Büyükşehir Belediyelerinin bulunduğu illerde genel bütçeli idare olarak Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları kurulmuştur.

674 sayılı KHK'nın 35'inci maddesiyle 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu İle İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 28/A maddesinde yapılan değişiklikle Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları, 01.09.2016 tarihinden itibaren genel bütçe kapsamındaki idare olmaktan çıkarılarak, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli idareye dönüşmüştür. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş ile birlikte 3152 sayılı Kanun'da 703 sayılı KHK ile birçok değişiklik yapılmış, birçok madde ilga edilmiş, Kanun'un "Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı" başlıklı 28/A maddesinin başlığı "İl Yatırım ve Hizmetleri" şeklinde değiştirilmiştir.

10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı" başlıklı 273'üncü maddesi ile Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu, acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi, ilin tanıtımı, gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi, temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesini gerçekleştirmek üzere valiye bağlı olarak kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kurulmuştur.

4 Nisan 2014 tarihli ve 28962 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları İle Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik'in "Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 5'inci maddesinde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının görev, yetki ve sorumlulukları sıralanmıştır.

Mevzuat

3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat Kanunu

5018 sayılı Kamu Yönetimi ve Kontrol Kanunu

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları İle Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik

112 Acil Çağrı Merkezleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu

3213 sayılı Maden Kanunu

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu

5686 sayılı Jeotermal ve Doğal Mineralli Sular Kanunu

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği

Taşınır Mal Yönetmeliği

Şehitlik Yönetmeliği

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Valiye bağlı olarak kurulan özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının teşkilat yapısı 04.04.2014 tarih ve 28962 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik’te düzenlenmiştir. Yönetmelik’te Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının sevk ve idaresini yapacak makamın vali veya valinin görevlendirdiği vali yardımcısı olacağı belirtilmiştir.

Yönetmelik’in Teşkilat, görev, yetki ve sorumluluklar başlıklı 4’üncü maddesine göre Başkanlık aşağıda belirtilen müdürlüklerden oluşur;

- a) Yatırım İzleme Müdürlüğü.
- b) Rehberlik ve Denetim Müdürlüğü.
- c) Strateji ve Koordinasyon Müdürlüğü.
- ç) 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü.
- d) İdari ve Mali İşler Müdürlüğü.
- e) Hukuk İşleri Müdürlüğü.
- f) Doğal Kaynaklar, Ruhsat ve Kültür Varlıkları Müdürlüğü.

Mezkûr Yönetmelik'in 4'üncü maddesinin devamında;

“Başkanlık bünyesinde valinin onayıyla geçici birimler kurulabilir. Gerektiğinde valinin onayıyla Başkanlığın görevlerini yerine getirmek üzere ilçelerde de geçici birimler kurulabilir. Başkan geçici birimlerin sevk ve idaresini yürütmek üzere birim sorumlusu görevlendirir.

Başkanlığın personel ihtiyacı İçişleri Bakanlığı kadrolarında görev yapan personelden karşılanır.

Vali, bu maddede belirtilen müdürlüklerde ve geçici birimlerde görev yapmak üzere uzman, sözleşmeli personel ve memurları kadro, yer ve unvanlarına bakılmaksızın Başkanlıkta görevlendirmeye yetkilidir.” denilmek suretiyle Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarında kurulması gereken birim müdürlüklerine, kurulabilecek geçici birimlere ve personel ihtiyacının karşılanma usulüne ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 1: Personel Bilgileri Tablosu

Memur	144
Geçici Görevli	42
Taşerondan Kadroya Geçen İşçi-Daimi İşçi	106
Toplam	292

1.3. Mali Yapı

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları, 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile

kurulmuştur.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında olmamakla birlikte, bütçelerinin hazırlanması ve uygulanması ile ilgili hususlar, 30.12.2016 tarih ve 29934 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiş olup, Yönetmelik’te 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun’a dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuattaki bütçe, kesin hesap, sorumluluk, hesap ve kayıt düzeni, muhasebe ve raporlamaya ilişkin benzer hükümlere yer verildiği görülmektedir. Yönetmelik’in 19’uncu maddesine göre Yönetmelik’te hüküm bulunmayan hallerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri kıyasen uygulanır.

Bütçenin hazırlanmasında; Başkanlığın hedef ve planları, birimlerin ödenek talepleri, bir önceki yıl gelir gerçekleştirmeleri çerçevesinde öngörülen gelirler ve devredecek nakit imkânları dikkate alınır.

Başkanlıklar hazine yardımı taleplerini de içeren bütçe taslaklarına ilişkin çalışmalarını Mayıs ayının sonuna kadar tamamlar ve bütçe taslaklarını Valinin imzasıyla en geç 15 Haziran tarihine kadar İçişleri Bakanlığına iletir. Başkanlıkların bütçe taslaklarına ilişkin İçişleri Bakanlığı ile Başkanlık yetkilileri arasında görüşmeler yapılabilir.

İçişleri Bakanlığınca uygun görülen hazine yardımı teklifleri gerekçelerini de içerecek şekilde Bakanlık bütçesi ile birlikte Hazine ve Maliye Bakanlığınca, yılı yatırım teklifleri ise Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına iletir.

İçişleri Bakanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisine (TBMM) sunulan yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nda yer alan toplam hazine yardımı ödeneği çerçevesinde Başkanlıklar itibarıyla hazine yardımı miktarlarını belirleyerek ilgili Başkanlıklara iletir. TBMM’deki bütçe görüşmelerinde Başkanlıklara yapılacak hazine yardımı ödeneklerinde değişiklik yapılması halinde İçişleri Bakanlığınca Başkanlıklar itibarıyla hazine yardımı miktarları yeniden belirlenerek Başkanlıklara bildirilir. Başkanlıklar bildirilen hazine yardımı miktarlarını dikkate alarak bütçe tekliflerini hazırlar ve Valinin onayına sunar. Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun TBMM Genel Kurulunda kabulünü müteakiben bütçeler Vali tarafından imzalanarak yürürlüğe konulur.

Bütçe, bir metin ile eki cetvellerden oluşur. Bütçe metninde; gelir tahminleri ve

bunların hukuki dayanakları, gider tahminleri, harcama yetkisinin devrine ilişkin esaslar, parasal limitler, ödenek kullanımına ilişkin esaslar ve bütçeye ilişkin diğer hususlara yer verilir.

YİKOB bütçesi vali tarafından onaylanmadan uygulanamaz.

Kesin hesap; Strateji ve Koordinasyon Müdürlüğü tarafından bütçesine paralel olarak hazırlanarak mali yılın bitimini takip eden mart ayı içerisinde üst yöneticinin incelemesine sunulur. Üst yönetici kesin hesabı en geç nisan ayının sonuna kadar inceleyip gerekli düzeltmelerin yapılmasını sağlar.

Strateji ve Koordinasyon Müdürlüğü tarafından imza edilerek üst yöneticiye sunulan ve üst yönetici tarafından imzalanarak kabul edilen Kesin hesap 15 Hazirana kadar Vali tarafından onaylandıktan sonra kesinleşir.

YİKOB tarafından gerçekleştirilen harcamalarda ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgeler, bu belgelerin şekil ve türleri 15.08.2007 tarih ve 26614 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği’nde belirlenmiştir.

İzmir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının bütçe ve muhasebe işlemlerine ait kayıtlar ile bu kayıtlar esas alınarak üretilen tablo ve raporlar, Strateji ve Koordinasyon Müdürlüğü tarafından üretilmektedir. Muhasebe hizmetleri, Hazine ve Maliye Bakanlığınca sunulan Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) kullanılarak kayıt altına alınmaktadır. Diğer işlemler için İçişleri Bakanlığının e- Bakanlık otomasyon sistemi kullanılmaktadır.

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyi açısından dağılımı, aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Dağılımı

GİDER TÜRÜ	2019 (TL)	YÜZDESİ (%)
Personel Giderleri	36.889.590,34	17,14
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	7.715.951,19	3,58
Mal ve Hizmet Alımları	16.034.510,01	7,45
Faiz Giderleri	0,00	0,00
Cari Transferler	12.689.712,27	5,90
Sermaye Giderleri	141.906.972,27	65,93

Sermaye Transferleri	0,00	0,00
Borç Verme	0,00	0,00
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	215.236.736,08	100,00

Başkanlığın Bütçe Giderleri 215.236.736,08 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe Giderlerinin % 65,93'ü Sermaye Giderleri, % 7,45'i Mal ve Hizmet Alım Giderleri, % 17,14'ü ise Personel Giderlerinden oluşmaktadır.

Tablo 3: 2019 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Dağılımı

GELİRİN TÜRÜ	2019 (TL)	YÜZDESİ (%)
Vergi Gelirleri	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.727257,68	2,65
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	127.192.529,04	43,68
Diğer Gelirler	156.255.919,34	53,67
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00
Bütçe Gelirleri Toplamı	291.175.706,06	100,00
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı	163.712,78	
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	291.011.993,28	

Başkanlığın 2019 yılı Bütçe Gelirleri 291.175.706,06 TL, Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler 163.712,78 TL, Net Bütçe Gelirleri ise 291.011.993,28 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe gelir kalemlerinin toplam bütçe gelirleri içindeki dağılımına bakıldığında, gelirlerin % 53,67'sini "YİKOB'lar Tarafından Yürütülecek Hizmetler Karşılığı Elde Edilen Gelirler" kalemini içeren Diğer Gelirler, % 43,68'ini Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler oluşturmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kurumun bütçesi ve muhasebe işlemlerine ilişkin esas ve usuller aynı Kanun'un 28/A maddesinin beşinci fıkrasına dayanılarak hazırlanan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. Bununla beraber, bu yönetmelikte hüküm bulunmayan haller için 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuatın geçerli olacağı belirtilmiştir.

Sözü edilen Yönetmelik, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) ilgili mevzuata ve uluslararası standartlara uygun olarak genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde bütçelerini hazırlanmasını öngörmektedir. Ayrıca, malî

kaynaklarının yönetilmesi ve kontrolü, hesap ve kayıtların tutulması ve raporlanmasında kullanılacak muhasebe standartlarının ilgili kişilerin bilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlenmesi ve raporlanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Başkanlıklar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hesap planı ve bu hesap planına göre oluşturulan detaylı hesap planını kullanırlar.

Hesap planında yer almamakla birlikte Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Çerçeve Hesap Planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlık yetkilidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Bilanço.

Birleştirilmiş veriler defteri.

Geçici ve kesin mizan.

Kasa sayım tutanağı.

Banka mevcudu tespit tutanağı.

Alınan çekler sayım tutanağı.

Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.

Teminat mektupları sayım tutanağı.

Değerli kâğıtlar sayım tutanağı.

İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.

Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu.

Faaliyet Sonuçları Tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm

faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2012 yılında çıkarılan 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile büyükşehirlerde bulunan il özel idareleri yerine Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları kurulmuştur.

Başkanlığın organizasyon yapısı, görev tanımları ve çalışma süreçleri İçişleri Bakanlığınca çıkarılan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları İle Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik'le; bütçe oluşturma, muhasebe ve kayıt düzenleri de Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. Başkanlık 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu kapsamında bulunmamasına rağmen bütçe kullanımı, bütçe uygulamalarının raporlanması ve mali tablo oluşturma süreçleriyle ilgili olarak bu Kanuna ve ikincil mevzuatına atıflar yapılmıştır.

Başkanlığın 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu kapsamında olmaması nedeniyle stratejik plan, performans programı, faaliyet raporu ve kamu iç kontrol

standartlarına uyum eylem planı hazırlama zorunluluğu bulunmamaktadır. Dolayısıyla alınabilecek yasal bir kriter bulunmadığından Başkanlığın iç kontrol sistemini değerlendirmemiz mümkün olmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Başkanlığa Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Diğer kamu kurumları tarafından Başkanlığa tahsisi yapılan taşınmazlar muhasebe kayıtlarında izlenmemektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 252 Binalar Hesabına ilişkin Hesabın niteliği başlıklı 192'nci maddesinde; Binalar hesabının, eklenti ve bütünüleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, hesabın işleyişine ilişkin 193'üncü maddesine göre ise tahsise konu edilen binaların tahsis edilen kurum tarafından binaların kayıtlı değeri üzerinden 252 Binalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği; ayrıca binalara ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına borç, 257 Birikmiş Amortisman Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği Başkanlığa tahsisi yapılan taşınmazların muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 252 Binalar Hesabına borç ve 500 Net Değer Hesabına alacak, ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına borç, 257 Birikmiş

Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir. Bu kayıtların yapılmaması sonucu söz konusu hesaplar mali tablolarda 39.582.984,71 TL hatalı olarak yer almıştır.

BULGU 2: Kamu Kurumlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Kamu kurumlarına yapılan taşınmaz tahsisleri muhasebe kayıtlarında izlenmemektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 252 Binalar Hesabına ilişkin Hesabın niteliği başlıklı 192'nci maddesinde; Binalar hesabının, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, hesabın işleyişine ilişkin 193'üncü maddesine göre ise tahsise konu edilen binaların tahsis eden kurum tarafından binaların kayıtlı değeri üzerinden 252 Binalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği; ayrıca binalara ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortisman Hesabına borç kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği Başkanlığın tahsis ettiği taşınmazların, muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 252 Binalar Hesabına alacak ve 500 Net Değer Hesabına borç, ayrılmış amortisman tutarının da 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir. Bu kayıtların yapılmaması sonucu söz konusu hesaplar mali tablolarda 115.401.384,04 TL hatalı olarak yer almıştır.

BULGU 3: Kültür Varlıkları Katkı Paylarının Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması

Belediyelerce tahsil olunan emlak vergisinin % 10'una tekabül eden kültür varlıkları katkı payı tutarlarının YİKOB'a bildirilmesi sonrası tahakkuk esaslı muhasebe gereği yapılması gereken tahakkuk kayıtları yapılmamaktadır.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Yardım Sağlanması ve Katkı Payı" başlıklı 12'nci maddesinde; Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u

nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirileceği ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği belirtilmiştir.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un "Çeşitli Hükümler" başlıklı 3'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında ise 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevlerin, il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, söz konusu tutarların takip ve tahsil işlemleri ile gelir kayıtlarının nasıl yapılacağı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde açıkça düzenlenmiştir. Buna göre Yönetmelik'in 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen Hesabın işleyişi başlıklı 88'inci maddesinde; Gelir tahakkuk tutarlarının bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği; tahsilat yapıldığında ise 120 nolu Hesaba alacak, 102 Banka Hesabına borç kaydı yapılacağı belirtilmiştir.

Yukarıdaki hükümler doğrultusunda, belediyelerce tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunması katkı payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca gelir tahakkuku yapıp gelirlerine alınması gerekirken Başkanlık, 74.117.906,96 TL tutarında katkı payını 333 Emanetler Hesabında izlemiştir. Bu nedenle mali tablolarda 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı 74.117.906,96 TL eksik, 333 Emanetler Hesabı da aynı tutarda fazla görülmektedir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının Kullanılmaması

Kiraya verilen taşınmazlar için 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı kullanılmamıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 475'inci maddesinde, bu hesabın kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, Hesabın işleyişi başlıklı 476'ncı maddesinde, kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden, 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına borç, 999 Diğer

Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği, kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenlerin ise kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına alacak, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç kaydedileceği belirtilerek hesabın işleyisi tarif edilmiştir.

Kiraya verilen duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden anılan hesaplarda takip edilmemesi nedeniyle Başkanlığın mali tablolarında 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı yer almamaktadır.

BULGU 2: Kurumun Uzun Vadeli Alınan Depozito ve Teminatlara İlişkin Muhasebe Kaydının Yapılmaması

Muhasebe kayıtlarında yılı aşan teminatlar olmasına rağmen 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı kullanılmamıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren Hesabın niteliği başlıklı 320'nci maddesi ve devamındaki maddelerinde, yılı aşan depozito ve teminatların 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına alacak, ilgili hesaba borç kaydedilmesi gerektiği, vadesi bir yılın altına düşenlerin ise ters kayıt ile 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına aktarılması gerektiği belirtilmiştir.

Nakden veya mahsuben tahsil edilen ve faaliyet dönemini takip eden dönemlerde iade edilecek olan depozito ve teminatlar 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmemiştir.

BULGU 3: Vadeli Hesaplardan Elde Edilen Faiz Gelirinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Vadeli mevduat hesaplarına işletilen faiz tutarlarından yapılan gelir vergisi kesintisi muhasebe kayıtlarına alınmamaktadır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesine göre; kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 102 Bankalar Hesabı ile ilgili

düzenlemeler getiren Hesabın işleyişi başlıklı 57'nci maddesinin a/6 fıkrasına göre, muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarları bu hesaba, tevkifat tutarları 630 Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600 Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmı 181 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesabına aktarılan tutarın tamamı aynı zamanda 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 39'uncu maddesinde yer alan Gayrisafilik ilkesi başlıklı muhasebe ilkesinde; Gelir ve giderler herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir denilmektedir. Bilindiği üzere gayrisafilik ilkesi, bütçede yer alan tüm gelir ve giderlerin brüt olarak kaydedilmesini, gelir ve giderlerin birbirinden mahsup edilmeden kayıtlara geçirilmesini ifade eder.

Yukarıda açıklandığı üzere, vadeli mevduat hesaplarından elde edilen faiz gelirlerinin brüt olarak gelirler hesabında gösterilmesi, bu gelir nedeniyle doğan vergi giderinin de giderler hesabında ayrıca gösterilmesi gerekirken gelir vergisi kesintisi muhasebe kayıtlarına alınmamıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Kurum Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazlardan Alınan Bedellere İlişkin Muhasebe Kaydının Hatalı Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kültür Varlıkları Katkı Paylarının Ödenmemesi ya da Geç Ödenmesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu kısmen yerine getirilmekte olup; tahsil edilemeyen paylar için gecikme zammı hesaplanıp tahsili için İller Bankası'na bildirilmektedir.
Banka Hesabı ve Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı Arasında Uyumsuzluk Bulunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Elektrik Aboneliği İçin Ödenen Güvence Bedellerinin Muhasebe Kaydının Hatalı Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Bazı Yapım İşlerinde Yüklenicinin İşini Özenle Yapma Borcunu Yerine Getirmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İhale Dokümanı İçinde Yer Alan Belgelerin	2018	Tam Olarak	

Uyumsuzluğu		Yerine Getirildi	
Jeotermal Kaynaklar İle Doğal Mineralli Suları Kullanan Otel ve Tesislerden İdare Payının Eksik Alınması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının Kullanılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	2019 raporuna alındı. (Denetim görüşünü etkilemeyen tespit ve değerlendirmeler Bulgu:1)
Ertesi Yıl Bütçesinden Karşılanmak Üzere Yapılan Maaş ve Ücret Ödemeleri İçin Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınmaz Kültür Varlıkları Katkı Payının Gelir Kaydedilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurum Tarafından Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2018	Yerine Getirilmedi	2019 raporuna alındı. (Denetim görüşünün dayanakları Bulgu:2)
Kurumun Mülkiyetinde Bulunan Bazı Gayrimenkullerin Muhasebe Kaydına Alınmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurumun Uzun Vadeli Alman Depozito ve Teminatlara İlişkin Muhasebe Kaydının Yapılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	2019 raporuna alındı. (Denetim görüşünü etkilemeyen tespit ve değerlendirmeler

			Bulgu:2)
Kurumun Ortak Olduğu Şirketlere İlişkin Sermaye Payının Varlık Hesaplarında İzlenmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	